
Historische Fietsroute: een rondje Culemborg, langs de kastelen.

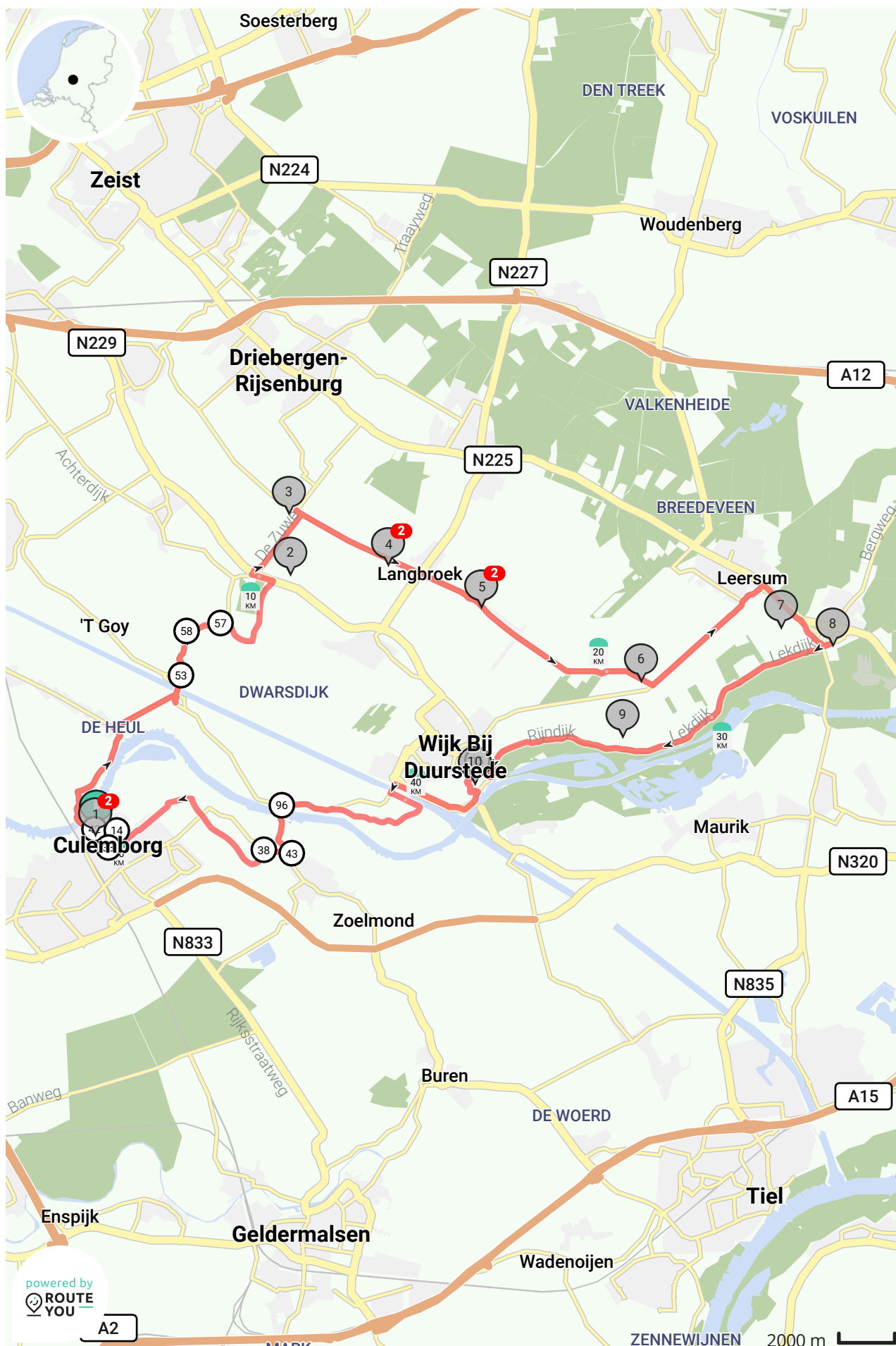
Deze route wordt jou aangeboden door

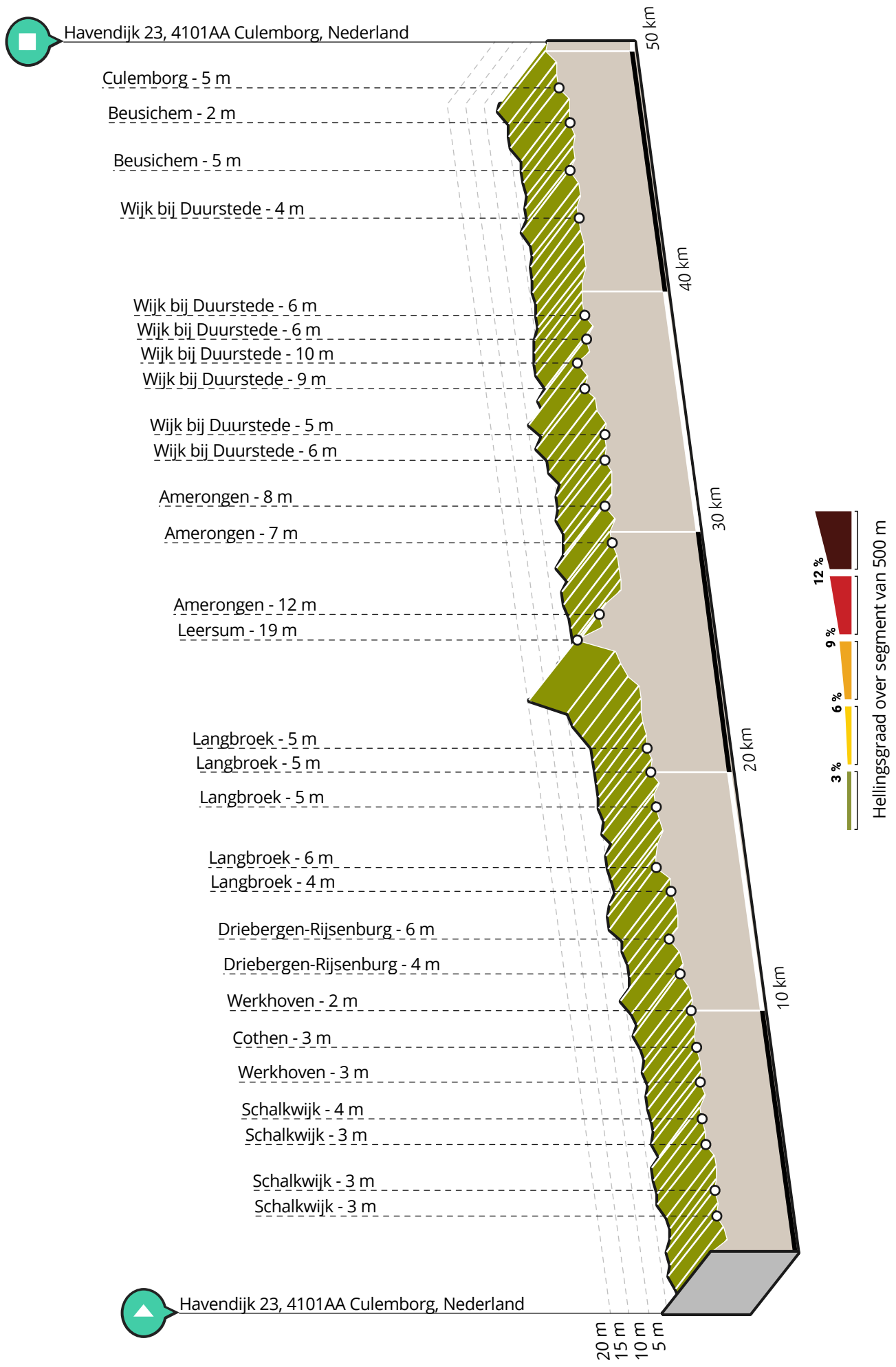
Historisch Genootschap Voet van Oudheusden, Culemborg

---

powered by
 **ROUTE
YOU**

Historische Fietsroute: een rondje Culemborg, langs de kastelen.

➔ Lengte: 50.4 km

➔ Stijging: 80 m

📊 Moeilijkheidsgraad: 2/10

📍 Havendijk 23, 4101AA Culemborg, Nederland

📍 Havendijk 23, 4101AA Culemborg, Nederland

Routebeschrijving

Grotendeels langs knooppunten.

▶Start- en eindpunt kp41.

▶Vervolgens via veerpont naar kp52.

▶Dan richting kp54, echter na 1,5km LA naar de provinciale weg.

▶1e RA (Zuwedijk). Onder de brug fietspad op. Aan het einde naar rechts over de brug.

▶Over de brug direct RA naar kp 53, kp58 - kp57. Richting kp56 echter na 1km LA (Molenspoor). Doorrijden tot provinciale weg.

Linksaf tot rotonde dan RA provinciale weg oversteken (de

Korte

Zuwe)

▶Recht oversteken (de Zuwe).

▶Op het einde van de Zuwe, hoek Langbroekerdijk, even naar links voor kasteel Sterkenburg. Kp 59.

▶Terug naar de hoek (Langbroekerdijk) deze 9km blijven volgen tot Amerongewetering. LA naar kp18.

▶Vervolgens kp17 - kp15 - kp96.

▶Via veerpont naar kp43 - kp38.

▶Vervolgens richting kp19, echter na 500m rechtdoor Smalriemseweg blijven volgen.

▶Vervolgen via Oudaseweg, Hamseweg.

▶LA Lange Dreef - van Pallandtdreef.

▶RA Elizabethdreef naar kp14.

▶Vervolgens kp 33 - kp42.

Bezienswaardigheden

Start van de route

- Afstand langs route: 0.27 km

▶We starten de route bij de veerpont te Culemborg en nemen het veer naar de overkant.

Kasteel Hardenbroek

- Afstand langs route: 9.68 km

Afbeelding 1: Kasteel Hardenbroek (Bron: *john wennips*)

Hoewel niet direct aan de Langbroeker Wetering gelegen maakt het huis wel degelijk deel uit van de buitenplaatsen aan de Wetering.

Sterkenburg

- Afstand langs route: 11.68 km

Afbeelding 2: Sterkenburg (Bron: *John Wennips*)

Langbroekerdijk 10, Driebergen-Rijsenburg
Bouw: 1261 t/m 14e eeuw. Waarschijnlijk gesticht door een lid van de familie Van Wulven. De Van Wulvens waren in 1196 dienstmannen van de bisschop in Utrecht.

Een polygonaal kasteel met een zware toren naar het oosten gericht. Een vijfhoekig grondplan met zijden van 15m . De ronden toren heeft een doorsnede van 10 m met een muurdikte van ruim 2,5 m. Via een uitgebouwde traptoren komt men in de eerste torenkamer. In de dikke muur voert een muurtrap naar de tweede torenkamer.

In de 15e eeuw is de toren verhoogd. De toren was weinig comfortabel. Geen stookplaatsen of toiletten.

De toren had een militaire functie.

prent: P.A. Schiperus.

Hindersteyn

4 - Afstand langs route: 13.81 km

Afbeelding 3: Hindersteyn (Bron: *john wennips*)

Langbroekerdijk 119, Langbroek

Het huis, dat een leen was van het Sticht Utrecht, is omstreeks 1300 door Hinder van Wulven uit het geslacht der van Wulven gesticht. In 1841 kocht Philip Julius baron van Zuylen van Nyevelt het huis. Hij liet het na aan een verre verwant: Philip Julius Henry graaf van Zuylen van Nyevelt (1853-1913) die het in 1881 van de hand deed. In de 20e eeuw kwam het in handen van mr. Karel Lodewijk Cornelis Maria Ignatius baron de Wijkerslooth de Weerdesteijn (1901-1975), lid van het geslacht De Wijkerslooth.

Het kasteel en bijgebouwen en vijf hectare grond werd in 1972 gekocht door Antonius Franciscus Geytenbeek. Hij maakte in 1976 een begin met het herstel van de woontoren. De rest van het huis werd van 1980 tot 1989 hersteld tot de toestand van 1865. De tuinaanleg is hersteld en een moestuin met drie historische kassen, een doolhof en labyrint zijn toegevoegd aan het bestaande ensemble.

In de tuin bevindt zich een laat-20e-eeuwse slangenmuur.

meer lezen: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Hindersteyn>

Lunenburg

4 - Afstand langs route: 14.42 km

Langbroekerdijk A99, 3947 BE Langbroek

De eerste vermelding dateert uit 1339 als een zekere Arnold van Zijl zich "van Lunenburg" noemt.

Na diverse keren van eigenaar te zijn gewisseld kwam het goed in handen van de familie Van Lynden.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog, in september 1944,

Afbeelding 4: Lunenburg (Bron: *jan de beijer*)

werd het huis door een bombardement van de geallieerden zwaar beschadigd; waarschijnlijk omdat er Duitse legervoertuigen onder de bomen stonden geparkeerd.

Al vlak na de oorlog werden er een aantal restauratieplannen gemaakt, allen uitgaande van gedeeltelijk of geheel herstel van het classicistische huis. Door gebrek aan financiële middelen haalden deze plannen het niet. Toen de eigenaar E.R. van Eibergen Santhagens in 1958 overleed was het landhuis onbewoonbaar. Hij liet het landgoed na aan zijn secretaris. Met de aanvraag van een sloopvergunning leek het einde van het kasteel nabij. In 1968 kwam de toren in handen van de K.F. Hein Stichting welke fondsen verstrekke voor herstel.

meer lezen: https://nl.wikipedia.org/wiki/Kasteel_Lunenburg

Kasteel Sandenburg

5 - Afstand langs route: 16.23 km

Afbeelding 5: Kasteel Sandenburg

Sandenburg orangerie

Kasteel Sandenburg

Bouw: 13e eeuw De naam Sandenburg zou afgeleid kunnen zijn van de met klei bedekte dekzandrug die hier de Langbroekwetering snijdt.

Mogelijk is Pontiaan of zijn zoon Adam van Zijl de stichter. De eerst bekende beleening van Sandenburg is uit 1391 van Jan van Zijl.

Sandenburg ligt aan de Langbroeker Wetering. Het kasteel wordt voor het eerst genoemd in 1391: in dat jaar werd het beleend aan Jan van Zijl. In 1792 werd de woontoren gekocht door Gijsbert Carel Cornelis Jan baron van Lynden. Tussen 1861 en 1865 liet F.A.C graaf van Lynden van Sandenburg het door de Utrechtse architect Samuel Adrianus van Lunteren uitbreiden tot het huidige kasteel. Het kasteel wordt nog steeds particulier bewoond door de familie van Lynden van Sandenburg.

Achter het kasteel ligt een orangerie waar vroeger bijzondere planten de winter doorbrachten. De orangerie wordt verhuurd als een trouw- en evenementenlocatie. In de voormalige stal, het koetshuis en op de bovenste verdieping van het kasteel zijn tegenwoordig bedrijven gevestigd.

In het koetshuis van Sandenburg is de dichter Gerrit Achterberg geboren.

ets: Jan de Beijer

kasteel Groenestein

5

- Afstand langs route: 16.63 km

Afbeelding 6: kasteel Groenestein (Bron: *John Wennips*)

Groenestein

is een voormalig kasteel en ridderhofstad bij Langbroek. Het kasteel werd waarschijnlijk tussen 1377 en 1414 gebouwd door Willem de Ridder van Groenestein, een ridder die in het gevolg van de bisschop Frederik van Blankenheim in 1405 meevocht in de Arkelse Oorlogen.

In 1802 ging het goed naar Anna Wilhelmina barones van Lynden, een ongehuwde zuster van de heer van

Sandenburg. Deze barones Van Lynden overleed ongehuwd in 1847, waarna het goed bij Sandenburg werd gevoegd. Kasteel Groenestein raakte in verval en werd waarschijnlijk in 1862 gesloopt. Het goed maakt op het ogenblik deel uit van het landgoed Sandenburg. Het grootste deel van Groenestein is verdwenen, slechts het poortgebouw en een deel van de grachten resten nog.

Kasteel Walenburg

6

- Afstand langs route: 20.53 km

Afbeelding 7: Kasteel Walenburg (Bron: *John Wennips*)

Bouw - 1250 t/m 1300

Waarschijnlijk zijn de oudste bewoners leden van het geslacht Proeys. Zij waren hoge functionarissen van de bisschop van Utrecht, schouten en schepenen en waren eigenaar van kasteel Lichtenberg. Het is goed mogelijk dat zij een aantal woontorens lieten bouwen om hun aanzien te vergroten.

Als zij inderdaad degenen zijn geweest die Walenburg hebben gebouwd, dan is de toren ongeveer twee eeuwen in hun bezit geweest. In ieder geval droegen zij aan het eind van de 14e eeuw Walenburg op aan de familie De Ridder van Groenestein, die eigenaar was van de (latere) ridderhofsteden Lunenburg, Groenestein en Sandenburg. In 1444 wordt Willem de Ridder, heer van Lunenburg, beleend met Walenburg, door opdracht van Hendrik de Ridder van Sandenburg

Zuylestein

7

- Afstand langs route: 25.07 km

Rijksstraatweg 7, Leersum

Bouwgeschiedenis: 1383 t/m 1950

Op 25 en 26 maart 1945 werd Zuylestein gebombardeerd. In 1950 werden de resten tot en met de fundering gesloopt.

Tussen 1981 en 1983 werd vlakbij de plek van het

Afbeelding 8: Zuylestein

vroegere kasteel een nieuwe woning gebouwd. In 1381 tot 1383 is het kasteel beleend aan Jan van Zuylen. Tot 1502 blijft het kasteel in deze familie. In 1549 is Ernst van Nijenrode eigenaar van het kasteel, wiens dochter Geertruid in 1558, na de dood van haar vader het kasteel erft. Zij is getrouwd met Goert van Reede van Saesfeld, die ook eigenaar van Amerongen is. In 1609 koopt Johan van Renesse van der Aa het kasteel, die het vervolgens in 1630 verkoopt aan Prins Frederik Hendrik. Prins Frederik Hendrik laat het kasteel grondig verbouwen in de vorm die het tot 1945 behouden heeft. Via vererving wordt in 1897 Godard John George Carel, graaf van Aldenburg-Bentinck, eigenaar van het kasteel. Vanaf 1800 wordt het kasteel al niet meer door de eigenaars bewoond.

Kasteel Amerongen

- Afstand langs route: 26.31 km

Afbeelding 9: Kasteel Amerongen (Bron: *John Wennips*)

Drostestraat 20, 3958 BK Amerongen
Al in 1286 wordt er melding gemaakt van een Kasteel in Amerongen. Door de jaren heen groeide de stenen woontoren uit tot een echte burcht. Zoals zo vaak kon ook dit kasteel vernielingen en verwoestingen niet ontlopen. Het werd wel steeds weer opgebouwd. De huidige vorm dateert uit de 17e eeuw en werd in 1684 voltooid. In die tijd was symmetrie erg populair

en dat is aan de buitenzijde duidelijk zichtbaar. Een echte slotgracht met bijpassende brug maakt dit kasteel compleet.

Voor het kasteel buiten staat een ruitersstandbeeld van Koning-Stadhouder Willem III, die het kasteel verschillende keren bezocht. De laatste bewoner was de Duitse Keizer Wilhelm II die anderhalf jaar op het kasteel verbleef en uiteindelijk ook zijn abdicatie hier ondertekende. In mei 1920 verhuisde hij naar Huis Doorn.

Natewisch

- Afstand langs route: 31.64 km

Afbeelding 10: Natewisch (Bron: *John Wennips*)

Lekdijk 21 Amerongen

Op de plek van de Natewisch stond in de dertiende eeuw mogelijk al een huis, dat omstreeks 1270 in leen gegeven werd aan Gijsbert van Zuylen. Vergelijkend onderzoek van het baksteenformaat lijkt de bouw van de woontoren in de 14e eeuw te plaatsen. Volgens de oudst bekende leenakte en vooralsnog oudste vermelding van de Natewisch uit 1403 was Natewisch een leen van de graaf van Gelre naar Zutphens recht en lag samen met andere goederen als kasteel Duurstede, als een Gelderse exclave binnen het territorium van de Utrechtse bisschop.

De eerste leenman was vermoedelijk Gijsbert van Zuylen. Vanaf 1270 tot 1689 bleef de Natewisch in bezit van de familie Van Zuylen van Natewisch. Op 27 oktober 1536 werd Natewisch als riddermatig goed erkend door de Staten van Utrecht.

Binnen het Zutphens leenrecht was het mogelijk dat vererving plaats vond via de vrouwelijke lijn. Dit gebeurde in 1663 toen David III van Zuylen van Natewisch, Heer van Natewisch, gehuwd met Maria de Rede tot Nederhorst, zonder mannelijke

nakomelingen overleed.

verder lezen: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Natewisch>

Kasteel Duurstede

10

- Afstand langs route: 36.53 km

Afbeelding 11: Kasteel Duurstede (Bron: Florian Kransberg)

Langs de Wal 6

In de dertiende eeuw begint men in Nederland te bouwen met baksteen. Iedere landheer met enige importantie - zo ook Zweder van Abcoude uit het geslacht Van Zuylen (wil dan een 'stenen huis'). In 1270 laat Zweder op de plek waar het oude plaatsje Dorestad gelegen was het eerste bakstenen bouwsel optrekken. Het gaat om de Donjon, een verdedigbare woontoren.

In het midden van de 15e eeuw ging de heerschappij van de Van Abcoudes over op de bisschop van Utrecht. En Wijk bij Duurstede, in een vroegere periode een florerende nederzetting, werd in Europa opnieuw belangrijk. Dat had alles te maken met de komst van de Bourgondische bisschoppen. David, een bastaardzoon van Philips de Goede, werd tot de nieuwe bisschop van Utrecht benoemd. Maar hij kon niet in Utrecht zelf terecht omdat daar de door het volk gekozen Gijsbrecht van Brederode als bisschop resideerde. David vestigde zich daarom op Duurstede. Maar hij vond de enkele Donjon toren te pover en liet in de kortste keren het hele eiland uitbouwen tot een groot machtig kasteel, met de oorspronkelijk vierkante toren in het midden. Het telde in die tijd, zonder bijgebouwen, vijfenzeventig vertrekken.

verder lezen <https://kasteelduurstede.nl/historie.html>

Kasteel Culemborg

1

- Afstand langs route: 49.42 km

Afbeelding 12: Kasteel Culemborg (Bron: NKS)

adres: Lange Meent 11

Het Kasteel Culemborg is de ruïne van het voormalige kasteel gelegen ten noorden van Culemborg. Het terrein waar het kasteel stond, doet tegenwoordig dienst als openbaar historisch cultureel stadspark.

Een vernuftig bouwwerk van bakstenen.

In de 14e eeuw bouwde Jan II een kasteel aan de rand van de stad met een vijfhoekig grondplan. Het gebouw bestond uit een grote zaal, een voorburch met binnenhof, bijgebouwen en een ronde donjon, een verdedigbare woontoren. In 1360 werd er nog een vierkante woontoren bijgebouwd. De ronde donjon werd in 1371 voltooid en had muren van ongeveer 4,4 meter dik. Onmiddellijk na het voltooiën van deze donjon werd begonnen met de bouw van een tweede donjon. De uitbreidingen vonden plaats door bouwmeester Jan van den Doem die ook aan de Dom van Utrecht had gewerkt. Tussen 1480-1504 moeten ook nog omvangrijke uitbreidingen aan de westzijde van het gebouw hebben plaatsgevonden. Franse soldaten namen in het rampjaar 1672 Culemborg in en bezetten het kasteel. Nadat deze een jaar later vertrokken was het kasteel volkomen uitgewoond en was er brand gesticht. De jaren daarop raakte het kasteel in verval. Het kasteel werd in 1735 in opdracht van de staten van het Kwartier van Nijmegen voor het grootste deel gesloopt. De witte toren en andere gebouwen werden uiteindelijk in 1812 gesloopt.

bron: wikipedia foto: kastelen.nl

Vind de route op RouteYou:

Bekijk op mobiel

&rrtjgg